

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

11. De Cognatione spirituale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

servus, licet pater fuerit liber, sed etiam, si mater fuerit libera, quamvis pater servus, pater liber & sui juris erit. Idque etiam notat, si modo mater uno ex temporibus, scilicet vel tempore *Conceptionis*, vel *Nativitatis*, vel *medio* aliquando libera extiterit, licet postea in servitutem redacta sit: quia fictione Juris, is qui in utero est, pro jam nato habetur, quoties de ejus commodo agitur, & sic eo tempore, quo mater libera fuit, Text. & Interpret. *in c. unic. h. t.* & clarius *in l. 5. §. 2. & 3. & l. 7. ff. de Statu hominum*. Sed hæc circa statum & conditionem servilem ita obtinent; de cætero inter homines liberos partus quoad dignitates & honores non matris, sed patris conditionem sequitur, sicut & ipsa mater seu uxor dignitatem, & omnimodam conditionem etiam infanciam sui mariti. *l. femina. 8. ff. de Senatoribus. l. & l. mulieres. 13. C. de Dignitatibus*.

TITULUS XI.

De Cognatione Spirituali.

SUMMARIUM.

1. Quid sit cognatio spiritualis?
2. Inter quos contrahatur?
3. Tactum unus & una admittitur ad levandum baptizandum.
4. An si plures levant infanciam, omnes contrahant cognationem?
5. Ad contrahendam cognationem requisitus tactus baptizandi.
6. An principalis vel procurator levans contrahat cognationem.
7. An levans in casu necessitatis contrahat cognationem.
8. Pater baptizans filium amittit jus petendi debitum.

Norum est, *cognationem*, quæ impedimentum dirimens matrimonii constituit, aliam esse *spiritualem*, aliam *legalem*, aliam *naturalem*, de duabus posterioribus in sequentibus, de prima modo in hoc ut. agemus.

ENGLIN DECRET. LIB. IV.

Cognatio spiritualis oritur ex Sacramento Baptismi & Confirmationis, atque hodie non extenditur ultra personas in Trid. *sess. 24. de Reform. matrim. cap. 2.* denuntiata, ut videlicet patrinus tantum ad baptizatum ipsum & baptizati patrem ac matrem; item baptizans ad baptizatum & baptizati parentes cognationem spiritualem contrahat. Similiter ut cognatio, quæ ex confirmatione oritur confirmantem & confirmatum, illiusque parentes ac tenentem seu patrinum non egrediatur.

Unde nihil obstat, quin inter baptizatum, & filiam vel uxorem baptizantis, (supposito, quod is laicus foret) vel patris & inter baptizantem & levantem & seu patrinum, vel inter ipsos patrinos, si vir & femina simul levant, matrimonium consistere possit, quamvis olim contrarium fuerit statutum *in c. 3. 4. & ultimo. hoc tit.*

Præterea constituit Trid. *in d. c. 2.* ut unus tantum, vel ad summum unus & una baptizatum de baptismo suscipiat, ut parochus antequam ad baptismum accedat diligenter ab eis, ad quos spectat, nimirum parentibus sciscitetur, quem vel quos elegerint, ut baptizatum de sacro fonte suscipiant, & eum vel eos tantum ad suscipiendum admittat, & in libro eorum nomina describat, doceatque quam cognationem contraxerint, quod si alii præter designatos baptizatum tetigerint, cognationem spiritualem nullo pacto contrahent.

Ex quo text. Trid. qui vult admitti unum & unam tantum, primitus advertendum est, non esse permittum, ut duo viri, vel duæ feminae concurrant ad levandum infanciam, sed debere esse homines disparis sexus, ut generatio spiritualis imitetur naturalem, & ita à Cardinal. declaratum refert Sanch. *lib. 7. disp. 57. n. 4.*

Sed quid, si contra Concil. plures, quam duo

Ss ss

duo

duo levaverint, & parochus eos admiserit, an omnes contrahent cognationem? *ꝛ.* Si Trid. in aliquo loco receptum non sit, minus dubium est, quin standum sit juri antiquo, ex quo omnes tangentes seu levantes contrahunt cognationem, *c. ult. eod. tit. in. 6.* atque idem puto procedere, etiam si Trident. receptum sit, & parochus per incuriam neglexerit designationem duorum; quia Trid. prohibens plurium admissionem non irritat factum contra prohibitionem, nisi eo tantum casu, quo designatione facta plures præter designatos baptizatum tetigerint, consequenter etiam hoc casu res manet sub dispositione juris antiqui. Zoëli. *hoc. t. n. 7.* Sanch. *d. l. n. 15.* Requiritur tamen, ut omnes *tangant*: sine *tañ* enim non contrahitur hæc cognatio, licet baptizandus sit adultus, quia cæremonia sustentationis non est ab Ecclesia ad sustentandam corporis infirmitatem, sed ad significandam animæ imbecillitatem instituta. Verba autem patris ad substantiam hujus cognationis non requiri, communis est sententia. Zoëli. *d. l. n. 11.*

Queritur etiam, quis contrahat cognationem spirituales, si patrinus non ipse levet, sed sui loco procuratorem mittat? *ꝛ.* à Congr. Cardin. declaratum dici, principalem contrahere cognationem. Zoëli. *d. l. n. 20.* Sa V. *Matrimonium. de Impedim. diriment. n. 3.* Si verò abstrahatur ab hac declaratione (quæ debet vel usu esse recepta, vel apparere in forma authentica cum sigillo vel subscriptione juxta mandatum Urbani VIII. quod refert Barb. *Jur. Eccl. sum. v. lib. 1. c. 4. n. 83.*) in jure probabiliter defendi posset, neutrum contracturum cognationem. *Non procuratorem*: quia non levaret suo nomine, nec haberet intentionem per se existendi patrinus. *Nec principalem*: quia actu non tetigit infantem, qui

tamen contactus physice factus videtur necessario ad contrahendam hæc cognationem requiri per omnes illos Canones, quæ hæc cognatione loquuntur, ut passim notatur *sa 30. q. 1. 3. & 4.* quemadmodum de hoc Civili in actione famosa condemnatus per procuratorem nec ipse (quia sententia non est in procuratorem) nec procurator eius (quia non suo, sed alieno nomine ego) mittiam contrahit. *l. Jur. 6. §. 2. ff. de l. v. 1. 4. ff. De his, qui not. infam.*

Circa Baptisimum, qui in necessitate licet confertur, sciendum est, quid legitur ad baptizatum & ejus cognationem contrahat, levans verò probabiliter ab hæcognitione excusetur, quia potius communitatis causâ, quam ut patrinus infantem non conturbetur, cum in casu necessitatis multo serventur patrinorum solemnitates, acriter tenens pro baptizato spondeat aut respondeat.

Quid autem, si Pater proprium filium baptizavit?

ꝛ. Contactam esse cognationem spirituales matris, & si matrimonium nec dominium sit, sed filius v. g. tantum ex fornicatione conceptus, amplius sine dispensatione contrahi non poterit, contractum verò matrimonium talis cognatio non dissolvit, sed nullum aliud impedimentum matrimonium jam contracto superveniens. Si tamen potest extra casum necessitatis scienter proprium filium baptizasset, per antiquos Canones separabatur ab uxore, per posteriores verò id immutatum est, & constitutum, ut tantum jus petendi debitum conjugale nuptat, reddere autem teneatur. *Vid. cas. n. 9. 1. Vallensis h. i. infim.* Notanter autem dicitur, si extra casum necessitatis aliquis proprium filium baptizavit; nam ex causa necessitate jus petendi debitum conjugale non auferunt Canones.